

Радика долго ќе го чека Владимирски

македонски ликовен уметник Томо Владимирски претставува ненадоместлива загуба за целокупната македонска култура. Томо Владимирски, заедно со Лазар Личеноски, Никола Мартиновски, Димитар Пандилов и Вангел Кодман е основоположник на современото македонско сликарство. Томо Владимирски е роден 1904 година во Скопје. Основно училиште и гимназија учел во Скопје. Уште како ученик пројавил големо интересирање за сликарството. Кога во 1926 година неговите први слики ги видел Димитар Пандилов, тој го посветувал Владимирски задолжително да студира сликарство. Охрабрен од ова, Томо Владимирски во 1928 година заминува да студира сликарство во Белград, каде останува сè до 1935 година. Студирал под мошне тешки материјални услови. Во 1935 година добил двегодишна стипендија за ликовна специјализација во Прага. Во пролетта, 1937 година, ја приредува во Прага својата прва самостојна изложба. Истата година, на есеј, ја приредил и својата прва самостојна изложба во Скопје.

Во 1938 година, во Скопје ја приредил и својата втора самостојна изложба, а во 1938 и во 1939 година во Скопје имал заедничка изложба со Лазар Личеноски, Никола Мартиновски и Василие Поповиќ — Цицо. Заедно со Цицо во 1939 година станал сценограф на Скопскиот народен театар, на која работата останала сè до пензионирањето во 1965 година.

Досега приредил 16 само-

дина, за изложбата „Крај Вардар“ ја доби Октомвриската награда на Собранието на СРМ, а истата награда во 1967 година му беше доделена и за животно дело. Томо Владимирски има насликано над 5.000 слики во масло, акварели, цртежи, темпери, графики со туш, а во својата 26-годишна дејност како сценограф направил неколку стотици сценографии за драми, опери, балети и други сценски дела.

Како сликар Томо Владимирски најмногу ја задолжи современата македонска ликовна уметност со своите прекрасни творби во кои има овековечено повеќе познати пејсажи и предели во Македонија. Познати се неговите мотиви од реката Радика, река што тој најмногу ја сакаше и на која ја посети целата своја последна самостојна изложба, организирана миналата година во Скопје.

Што претставуваше сликањето за овој наш истакнат уметник мошне добро ќе почувствуваме од последните зборови на неговиот интервју печатен во „Вечер“ на 17 јули годинава:

— „Живеам за да сликам и сликам за да живеам. Сликаството ме осежува и ми го продолжува животот. Моментно подготвувам пообемна изложба со мотиви од Радика. Целиот тек на оваа река е драматичен. Радика е убавица во сите четири годишни времиња. Јас сум постојано на нејзините брегови. Изложбата што ја подготвувам ќе ја презентирам во

Скопје, Белград, Сараево, Загреб, Титоград и Љубљана. А Радика со своите брзаци и кањони ќе тече низ моите слики и ќе симболизира едеп драматичен и динамичен живот за кој мојам да речам дека тоа е мојот живот“.

За жал, Тома Владимирски веќе никогаш не ќе застане на бреговите на Радика, на оваа река што тој толку ја сакаше. Неочекувано, смртта се испречи пред него, во моментот кога се подготвуваше да го направи целосниот портрет на Радика. Во овие тажни моменти добивам впечаток дека и Радика, таа негова сакава река, ќе го очекува долго, долго.

Т. Ширилов

Градската библиотека и Библиотека на Градот во Оттава, како што објаснува Миле Филиповски, се

на времето околу нас. П. Бакевски

ТОМО ВЛАДИМИРСКИ: МОТИВ ОД РАДИКА, МАСЛО

ДЕНЕС ВО МНТ ОПЕРСКА ПРЕТСТАВА

Обновена »Норма«

● ЗАДУТРЕ И БАЛЕТОТ КЕ НИ СЕ ПРЕТСТАВИ СО ЧЕТИРИ КУСИ БАЛЕТИ, ПОД ЗАЕДНИЧКИ НАСЛОВ „ЧЕТИРИ БАЛЕТСКИ ВИДУВАЊА“

На сцената на Македонскиот народен театар вечерва ќе ја слушаме Анастасија Божиќева во насловната улога во операта на Винченцо Беллини „Норма“.

Оваа позната опера, на скопската сцена доаѓа обновена по извесна пауза и во неа покрај Божиќева, улогите ги толкуваат Георги Божиќев, Ана Тофановиќ-Дипши, Стојан Ганчев, Аргур Сурмеџан и Елдокија Доброхотова.

Со оперскиот оркестар ќе дирижира Александар Лековски, режисер е Васил Кортошев, автор на сценографијата е Драгутин Арнамовски-Гуге, а на костимите Јелена Патриќиќ.

На 17 септември ќе ја следиме и првата балетска претстава во оваа сезона. Насловот е „Четири балетски видувања“ и всушност ќе ни бидат прикажани четири куси балети од македонски автори.

Автор на првиот балет е Љубомир Брањковиќ. Насловот му е „Воена приказна“ а солистичките партии ги имаат Гурѓица Петровска, Марин Црвенос и Екрем Хусеин.

Вториот балет го напиша Томислав Зографски и неговиот наслов е „Пагувања“. Улогите ги толкуваат Вера Брањковиќ, Александар Стојановиќ и Тоша Баталаков.

„Бранови“ е насловот на третиот балет што го напиша композиторот Тоша Пронев. Улогите ги толкуваат Јагода Сланева, Гурѓица Петровска и Марин Црвенос.

Последниот балет во рамките на „Четири балетски видувања“ носи наслов „Фрески“ и музиката за него ја напиша Владоја Ивановски. Улогите ги толкуваат: Гурѓица Петровска, Елиса Шаревска, Смиљка Георгиева, Александар Стојановиќ, Тоша Шулески, Јагода Сланева, Александар Хаџиманџи, Гаврил Колчански и Марика Шеткова.

Сите четири балети се во кореографија на гостивката од Белград Вера Костиќ.

Б. П.